

55/00.01.01/2023
Sivltk 7.11.2023 § 132
Sivltk 12.12.2023 § 141
Kh 4.3.2024 § 25
Valtuusto 27.3.2024 § 6 liite

KOTOUTTAMISOHJELMA 2023- 2025

UTSJOEN KUNTA

SISÄLTÖ

1	Johdanto	3
2	Kunta vastaa kotouttamisohjelman laadinnasta	4
3	Käsitteiden määrittelyä	6
4	Tilannekuva Utsjoella	7
5	Tiedonjako ja ohjaus	8
6	Seuranta	9
7	Korvaukset kunnalle ja henkilöstön koulutus	9
8	Tulkkipalvelut	11
	Lähteet, linkit	11

Tämä kotouttamisohjelma vv. 2023–2025 on hyväksytty Utsjoella

sivistyslautakunnassa xxxx

kunnanhallituksessa xxxx

kunnanvaltuustossa x x x pvm, vuosi

1 Johdanto

Kuntien vastuulla on järjestää erilaisia palveluita, toimintoja sekä toimia edunvalvojana kuntalaisille sekä kuntiin saapuville henkilöille. Yksi kuntien vastuista on huolehtia kuntaan saapuvien maahanmuuttajien kotouttamisesta. Vaikka Utsjoen kunnassa maahanmuuttajien määrä on vähäinen, on kunnan varauduttava kuitenkin tulevaisuudessa lisääntyvään maahanmuuttoon oleskelun perusteista riippumatta.

Laki kotoutumisen edistämisestä (1386/2010) on tullut voimaan 1.9.2011. Lain tavoitteena on vastata aiempaa paremmin lisääntyneeseen maahanmuuttoon ja yhteiskunnan monimuotoistumiseen. Yksilötasolla tavoitteena on tukea ja edistää kotoutumista ja osallisuutta suomalaisessa yhteiskunnassa. Kotouttamislaki koskee kaikkia Suomessa asuvia maahanmuuttajia, joilla on ulkomaalaislain (301/2004) mukainen oleskelulupa, rekisteröity oleskeluoikeus tai oleskelukortti.

Kotouttamislain lisäksi kotouttamisohjelman laadintaa ohjaa yhdenvertaisuuslaki (1325/2014), jonka mukaan viranomaisen tulee kaikessa toiminnassaan edistää yhdenvertaisuutta tavoitteellisesti ja suunnitelmallisesti sekä vakiinnuttaa sellaiset hallinto- ja toimintatavat, joilla varmistetaan yhdenvertaisuuden edistäminen asioiden valmistelussa ja päätöksenteossa.

Viranomaisten tulee erityisesti tarkastella niitä olosuhteita, jotka saattavat estää yhdenvertaisuuden toteutumista. Ketään ei saa syrjiä iän, etnisen tai kansallisen alkuperän, kansalaisuuden, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, terveydentilan, vammaisuuden, sukupuolisen suuntautuneisuuden tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella (Suomen perustuslaki 11.6.1999/731).

Lisäksi kotoutumista edistävää lainsäädäntöä ovat mm. Vastaanottolaki, Ulkomaalaislaki, Laki julkisesta työvoima- ja yrityspalveluista, Kotikuntalaki, Työttömyysturvalaki ja Laki toimeentulotuesta.

Muuta kotoutumisen edistämiseen vaikuttavaa lainsäädäntöä ovat hallintolaki, joka määrittää hyvän hallinnon perusteet, kansalaisuuslaki, jolla säädetään edellytyksiä Suomen kansalaisuuden saamiseen, säilyttämiseen tai menettämiseen sekä näiden käsittelyyn liittyvissä tilanteissa.

Lapselle turvallista kasvuympäristöä turvataan lastensuojelulaille. Lisäksi kotoutumisen edistämiseen liittyy kielilaki, joka turvaa oikeutta asioida omalla kielellä kuten suomeksi, ruotsiksi tai saameksi.

Tarvittaessa on oikeus ymmärrettävään asiointiin myös muulla kielellä ja silloin on järjestettävä maksuton tulkkaus viranomaistaholta.

Varsinaiseen kotouttamistyöhön kuuluu tiedotus, ohjaus ja perehdytys yhteiskuntaan, alkukartoitusten ja kotoutumissuunnitelmien laadinta. Kotoutumisen edistämistä kokonaisvaltaisesti toteutetaan yhteistyössä muiden viranomaisten ja vapaaehtoistoimijoiden sekä asiakkaiden itsensä kanssa.

Lainsäädäntö edellyttää kunnilta voimassa olevaa kotouttamisohjelmaa. Kunnan tilinpäätöksen ja talousarvion valmistelun yhteydessä seurataan kotouttamisohjelman toteutusta.

2 Kunta vastaa kotouttamisohjelman laadinnasta

Kotoutumislain (1386/2010) mukaan kunnan on laadittava kotoutumisen edistämiseksi ja monialaisen yhteistyön vahvistamiseksi kotouttamisohjelma. Kotouttamisohjelmassa esitetään keinot, joilla uudet kuntalaiset pääsevät mukaan utsojokiseen elämänmenoon ja työelämään.

Lisäksi ohjelmassa kuvaillaan uusille kuntalaisille kunnan tarjoamat palvelut ja kuinka heidän erityiset tarpeensa on näissä palveluissa huomioitu. Utsjoella ei ole aikaisemmin ollut kotouttamisohjelmaa, niinpä tämä ensimmäinen käydään läpi sivistyslautakunnassa, kunnanhallituksessa ja kunnanvaltuustossa. Kotouttamisohjelman lopullinen hyväksyntä tehdään kunnanvaltuustossa ja sitä päivitetään vähintään kerran valtuustokauden aikana. Kotouttamisohjelmassa kuvataan, miten Utsjoella toimitaan kotoutumisen edistämiseksi eri tahoilla. ”Kotouttamisohjelma otetaan huomioon myös kunnan talousarviota ja -suunnitelmaa laadittaessa (kuntalaki 65§)”.

Kotouttamisohjelmaan sisältyy myös maakunnallinen visio ” Lappi on koti kaikille” jossa päämääränä ovat juurtuminen lappiin, yhdessä onnistuminen ja toistemme kohtelemine reilusti. Lähde: Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen Julkaisu Elinvoimaa alueelle 3/2022. Lappi-koti kaikille: Lapin maahanmuuttostrategia 2030+ [katsottu 6.10.2023 AP]

Kotouttamisohjelmaan sisältyy maakunnallisen vision lisäksi paikallinen kuntastrategia, jonka mukaan:

”Vaalimme alueen omaleimaisuutta ja moniarvoista yhteisöä, joka kunnioittaa erilaisia kulttuureja ja ihmisiä.

Jokainen kuntalainen voi kokea olevansa osa tasavertaista yhteisöä.

Hyvä elää Utsjoella. “

Vastuutahot ja palvelut kotouttamisprosessiin

Kotoutumisen edistämisestä paikallistasolla ovat vastuussa kunta, te-toimisto ja hyvinvointialue. Utsjoen kunnassa vastuutahona maahanmuuttajan vastaanotossa on sivistystoimen toimialajohtaja eli hyvinvointijohtaja ja elinvoimatoimialan elinvoimajohtaja. Hyvinvointijohtajan alaisuuteen kuuluvat kotouttamiseen liittyvät palvelut kuten varhais- ja perusopetus, vapaa-aika ja kulttuuritoimi sekä hyvinvoinnin edistämiseen liittyvät ennaltaehkäisevät palvelut. Työvoima ja elinkeinouudistuksen myötä vuonna 2025, te-toimiston palvelut siirtyvät kunnan toteutettaviksi. Tällöin elinvoimajohtajan alaisuuteen kuuluvat te-palvelut, johon oleellisesti linkittyy kotouttaminen työllistymisen näkökulmasta.

Utsjoen kunnassa on maahanmuuttajien vastaanottoon työryhmä, jonka vastuuhenkilönä toimii hyvinvointijohtaja. Tähän työryhmään kuuluvat hyvinvointijohtajan lisäksi elinvoimajohtaja (te-palvelut), Utsjoen kunnan asuntosihteeri ja sivistystoimen kanslisti.

Heidän tehtävä on ottaa haltuun Utsjoelle saapuvat maahanmuuttajat, tarjota apua asunnon ja ruoan saantiin. Hyvinvointijohtaja ottaa yhteyden seuraaviin tahoihin, joita kotoutumisen tueksi tarvitaan. Näistä ensisijainen toimija on te-toimisto, joka kartoittaa ns. osaamisen, kielitaidon, koulutuksen ja osaamisen jne. palvelutarpeet. Kartoituksessa käydään läpi kaikki henkilökohtaiset palvelujen tarpeet myös lapsilla ja vanhuksilla sekä muuten erityistarpeita omaavilta.

Alkukartoitus täydentyy, kun selvitetään yksilöllisesti mitä palveluja maahanmuuttajan kotoutumisen edistämiseen tarvitaan kuten esimerkiksi varhaiskasvatus, esi- ja perusopetus ja esim. sosiaali- ja terveyspalvelut. Tätä palvelujen kartoitusta kutsutaan kotoutumissuunnitelmaksi.

Kotoutumisen edistämiseen osallistetaan kotoutumissuunnitelman mukaan todetut tarvittavien palvelujen tahot kuten esimerkiksi:

- Ely-keskuksen maahanmuuttoasiantuntijat
- kunnan alueella toimivat järjestöt kuten mm. SPR-Utsjoki, Mannerheimin lastensuojeluliitto, urheiluseurat, ev.lut. seurakunta, ortodoksinen seurakunta, Sydänyhdistys, vanhus- ja vammaisneuvosto sekä nuorisovaltuusto
- hyvinvointialue sekä Kela
- varhais- ja perusopetuksen johtajat sekä rehtorit

3 Käsitteiden määrittelyä

Maahanmuuttaja

On henkilö, joka oleskelee maassa ja jonka oleskeluoikeus on rekisteröity.

Turvapaikanhakija

On henkilö, joka pyytää suojaa ja oleskelulupaa vieraasta maasta. Hakijalla on oikeus oleskella vastaanottokeskuksessa hakemuksen käsittelyn ajan.

Tilapäinen suojelu

Tilapäistä suojelua voidaan antaa kansainvälisen suojelun tarpeessa olevalle ulkomaalaiselle, jonka turvallinen paluu kotimaahansa tai pysyvään asuinmaahansa ei ole mahdollinen sen vuoksi, että maasta tai sen lähialueilta on tapahtunut joukkopako aseellisen selkkauksen tai muun väkivaltatilanteen taikka ympäristökatastrofin vuoksi. Tilapäisen suojelun antaminen edellyttää, että suojelun tarve voidaan arvioida lyhytaikaiseksi.

Paluumuuttaja

On ulkосуomalainen, joka on asunut Suomen rajojen ulkopuolella ja palaa takaisin Suomeen.

Kotouttaminen

Tarkoitetaan kotoutumisen monialaista edistämistä ja tukemista viranomaisten ja muiden tahojen toimenpiteillä ja palveluilla.

Kotoutuminen

Kotoutuminen on yksilöllinen prosessi. Sillä tarkoitetaan maahanmuuttajien ja yhteiskunnan vuorovaikutteista kehitystä.

Kotoutumissuunnitelma

Kotoutumissuunnitelman avulla tuetaan maahanmuuttaneen pääsyä yhteiskunnan yhdenvertaiseksi jäseneksi erityisesti kotoutumisen alkuvaiheessa. Kyseessä on yksilöllinen kotoutumista tukeva suunnitelma, jonka maahanmuuttanut laatii yhteistyössä paikallisviranomaisten (kunta ja/tai TE-palvelut) kanssa.

4 Tilannekuva Utsjoella

Utsjoen kunta on Suomen pohjoisin kunta. Kunnassa asuu 1180 asukasta, joista 491 on saamenkielisiä, 633 suomenkielisiä, 4 ruotsinkielistä ja muita vieraskielisiä 52. Kunnan maapinta-ala on 5147 km², ja asukastiheys 0,2 asukasta neliökilometriä kohden. Ulkomaan kansalaisia on Utsjoella 49, ulkomailla syntyneitä 84 ja ulkomaalaistaustaisia 66 asukasta. (Tilastokeskus, tunnuslukuja väestöstä 31.12.2022, katsottu 12.9.2023)

Asutus on keskittynyt pääosin Tenon varrelle Nuorgamin, Utsjoen ja Karigasniemen kyliin. Kylien väliset etäisyydet ovat suuria: Utsjoen kylästä, joka on kunnan hallinnollinen keskus, on matkaa Nuorgamiin 42 km ja Karigasniemeen 100 km.

Maantieteellisestä sijainnin takia Utsjoen ilmasto kuuluu pohjoisboreaaliseen ilmastovyöhykkeeseen ja jäämeren läheisyys vaikuttaa paikalliseen ilmastoon. Talvi on Utsjoen pisin vuodenaika, lunta voi sataa kesälläkin ja talvikuukausina on todella kovia pakkasia. (Lähde: <https://www.ilmasto-opas.fi/artikkelit/pohjois-lappi-jaameren-vaikutuksessa>)

Pakkaset ja suuret lumen sademäärät aiheuttavat haasteita alueella, joten varautumalla ja tiedostamalla sääilmiöt pärjätään Utsjoellakin hyvin. Utsjoella elämänmenossa mukana on myös kaamosaika, jolloin aurinko ei nouse horisontin yläpuolelle. Tämä ns. polaari yö eli kaamosaika kestää Utsjoella keskimäärin 52 vuorokautta. Kaamosaika ei ole synkkää pimeyttä vaan valoa eri ilmiöistä ilmakehässä, ja valoisuus on sinisen sekä harmaan eri sävyjä. Revontulet ovat myös yksi kauneimmista luonnonilmiöistä nähtävinä Utsjoella.

Maahanmuuttaneita Utsjoella

Utsjoen kunnassa asuu tällä hetkellä, lokakuussa 2023, 66 ulkomaalaistaustaista asukasta. Tarkkaa määrää maahan- muuttaneista ei tiedetä, koska esim. tilapäisen suojelun alla olevat eivät ole kotikuntalain piirissä. Ulkomaalaistaustaisia on tullut Utsjoelle työperäisinä muuttajina ja turvapaikanhakijoina, vaihto-opiskelijoina ja jonkin verran esim. avioliiton kautta tai muita perhekytköksiä omaavina. Tilapäisen suojelun kautta tulleita on tällä hetkellä 5 henkilöä. Maahanmuuton suunta on nouseva erityisesti työperäisenä ja turvapaikanhakijoina.

Haasteet kotoutumisen edistämässä

Maahanmuuttajan näkökulmasta hyvinvoinnin haasteita yhteisössä voidaan olettaa olevan samankaltaisia kuin muilla asukkailla. Palveluiden piiriin saaminen saattaa olla haastavaa, koska tällä hetkellä olemme resurssivähäisiä ja osaamista on vähän maahanmuuttoon ja kotouttamiseen liittyvissä asioissa. Työn vuoksi maahan muuttaneet integroituvat kuntaan paremmin, koska heti alun sosiaalinen konteksti tulee työnkautta, ilman kontakteja tulevat ovat vaikeassa tilanteessa koska ei ole verkostoja eikä välttämättä kielitaitoa.

Kotoutumisen edistäminen Utsjoen kunnassa

Viranomaisilla on velvollisuus kuulla maahanmuuttajien mielipiteitä ja tehdä kyselyjä, jotta toimintoja voidaan kehittää tarvetta vastaaviksi. Yhdessä tekemisellä ja yhteistyöllä kehitetään uusien kuntalaisten osallisuuden ja vaikuttamisen toimintatapoja.

Utsjoelle muuttaneilla maahanmuuttajilla kuten muillakin kuntalaisilla on aloiteoikeus eli oikeus tehdä aloitteita kunnan toimintaa koskevissa asioissa ja palvelun käyttäjällä on oikeus tehdä aloitteita palveluaan koskevassa asiassa. (Utsjoen kunnan hallintosääntö 2023, Kohta 16. Muut määräykset 150§ Aloiteoikeus)

Kunnan asukkaiden yleisen asenneilmaston myönteisyyteen vaikuttaminen on tärkeää maahanmuuttajien osallisuuden lisäämiseksi. Myös kunnan ja paikallisella yhdistys- ja järjestötoiminnan yhteistyöllä edistetään kotoutumista.

Maahanmuuttajilla on yhdenvertaisesti mahdollisuus osallistua kunnan liikunta-, vapaa-ajan ja kansalaisopiston tarjoamiin palveluihin, myös näillä toimialoilla voidaan, tarpeiden esille tultua, kohdentaa palvelutarjontaa maahanmuuttajataustaisille.

5 Tiedonjako ja ohjaus

Toimenpiteinä tiedonjakoon tehdään selkokieliset ohjeet ja esitteet kunnan tarjoamista palveluista sekä kunnan internet-sivustoja kehitetään vastaamaan paremmin maahanmuuttajien tarpeita. Myös kunnan henkilöstöä tiedotetaan, sisäisellä viestinnällä, maahanmuuttajien palveluista kunnassa.

Lisäksi tietolähteeksi luodaan yhteinen viestintäalusta facebook- sivustolle tai kunnan web-sivustolle verkostoituneille yhteistyökumppaneille ja maahanmuuttajille. Sivustolla jaetaan tietoa kunnan palveluista ja valtakunnallisista tiedotussivustoista kuten mm. infofinland.fi, kela, te- toimisto - ja hyvinvointipalvelut.

Maahanmuuttajien välitön ohjaus Utsjoen palvelujen piiriin toteutuu, kun palvelutarpeet määritellään alkukartoituksessa. Alkukartoituksessa arvioidaan yksilöllisesti jokaisen elämäntilannetta ja kotoutumisvalmiuksia. Alkukartoituksessa selviää myös luku- ja kirjoitustaito, kielitaito ja työllistymis- tai opiskelumahdollisuudet. Henkilökohtaisten arviointien jälkeen huomioidaan myös koko perheen tilanne ja palvelujen tarpeet. Kotoutumissuunnitelmaan huomioidaan yhdistämällä palvelut myös muihin suunnitelmiin kuten esimerkiksi lastensuojelu, perusopetus ja päivähoido.

Utsjoen kunnassa alkukartoituksen toteuttaa TE-toimiston väki. Kotoutumissuunnitelma tehdään te-toimiston ja hyvinvointijohtajan kanssa yhteistyössä.

6 Seuranta

Kotouttamisohjelman toteutumista seuraa hyvinvointijohtaja, joka raportoi toteutumisesta kunnanvaltuustolle vuosittain. *Mahdollisia ohjelmaan kohdistuvia muutoksia tai päivityksiä varten kunnanvaltuusto on valtuuttanut hyvinvointijohtajan tekemään nämä korjaukset kulloinkin voimassa olevaan kotouttamisohjelmaan.*

Utsjoen kunnan kotoutumisohjelman seurattavia osioita vastuutahoineen ovat:

- seurataan ulkomaan kansalaisten määrän kehitystä vuosittain Utsjoen kunnassa, seurantatiedot kerää Digi- ja väestötietovirasto, DVV. Muutostietopalvelulta saaduista muuttoliiketiedoista kerää tarpeelliset tiedot sivistystoimi/ hyvinvointijohtaja
- seurataan mitä kielten opetuksen tarjontaa eri kohderyhmille on tarjottu, osallistuvien määrät sekä niiden muutokset vuosittain, tiedonkeruu vastuu on varhaiskasvatuksella/ rehtoreilla
- seurataan ulkomailla syntyneiden/ ulkomaan kansalaisten/ vieraskielisten kansalaisten työllisyysasteen kehitystä, seurantatiedon kerää te- toimisto
- seurataan vapaa-ajan toimintoihin osallistuneiden maahanmuuttajien määrää vuosittain yhteistyöryhmän toimijoiden tarjonnassa (kurssit, kerhot, urheilu- ja muut järjestöt), seurantatiedon kerää vapaa-aikatoimi, vapaa-aikasihteeri
- seurataan maahanmuuttajaperheiden lasten osallistumisastetta varhaiskasvatuksessa, seurantatiedon kerää varhaiskasvatus/ rehtorit
- kotoutumisen suunnitelmassa sovitaan säännöllinen tapaaminen tilapäisen suojelun henkilöiden kanssa, jolloin selvitetään, kuinka olemme onnistuneet heitä auttamaan kotoutumisessa? mitä tulisi parantaa tai tehdä toisin. Kotoutumisen onnistumisen arvioinnista vastaa hyvinvointijohtaja yhdessä te-toimiston kanssa.

7 Korvaukset kunnalle ja henkilöstön koulutus

Valtio maksaa kotoutumislain mukaisia korvauksia kunnille ja hyvinvointialueille. Korvausten edellytyksenä on, että kunnalla on kotoutumislain mukainen kunnan kotouttamisohjelma ja ELY-keskuksen kanssa tehty sopimus kuntaan osoittamisesta ja kotoutumisen edistämisestä.

Kotoutumislain 2 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitetuista henkilöistä maksetaan laskennallisia korvauksia ohjaukseen ja neuvontaan sekä muuhun kotoutumista tukevaan toimintaan. Korvausten

enimmäisaika on 3 v. ja ne maksetaan pääosin automaattisesti. Näitä korvauksia voi seurata Migrin UMA-järjestelmän kuukausiraporteista.

Tilapäisen suojelun perusteella oleskeluluvan saavasta, jolla on kotikunta, maksetaan kotoutumislain mukaisia valtion korvauksia kunnalle. Korvauksia maksetaan tilapäistä suojelua saavasta kotikuntamerkinnästä alkaen. Tilapäistä suojelua saavat ovat vastaanottopalveluiden piirissä siihen saakka, kunnes heillä on kotikunta. KEHA-keskukselta on erikseen haettavissa korvauksia kustannuksista.

Kunnat voivat hakea myös Euroopan sosiaalirahaston (ESR) rahoitusta kotoutumista tukeville hankkeille sekä Leader – rahoitusta paikalliseen kehittämiseen. Sosiaali – ja terveysjärjestöjen avustuskeskus eli STEA (entinen Raha-automaattiyhdistys) rahoittaa erilaisia kotoutumista tukevia hankkeita. Työ – ja elinkeinoministeriön kotouttamisen osaamiskeskus tukee kotoutumista edistävää järjestötoimintaa.

Utsjoen kunnan talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat sekä tuloarviot, ja siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Talousarvioon varataan paikka kotouttamiseen tarvittaville määrärahoille. Lisäksi sivistystoimen opetustoimeen varataan määrärahaa valmistavaan opetukseen. Kunnan sivistystoimessa seurataan myös aktiivisesti valtion erityisavustusten valikoimaa ja pyritään hakemaan talousarvioon pohjautuen kaikkia mahdollisia tukirahoja soveltuviin toimintoihin.

Henkilöstön koulutus

Kotoutumislain 30§:n mukaan kunnan tehtävänä on huolehtia henkilöstön kotouttamisosaamisesta. Henkilöstölle, muille paikallistason julkishallinnon ja vapaaehtoistahojen toimijoille järjestetään koulutusta, jossa annetaan perustietoa maahanmuuttoon ja kotouttamiseen liittyvistä asioista. Työntekijät saavat koulutuksesta apuvälineitä työnsä tueksi. Kotouttamisosaamisen tavoitteena on antaa henkilöstölle perustiedot ja –taidot eri kieli- ja kulttuuritaustaisten kuntalaisten kohtaamiseen asiakastyössä.

Kotouttamiseen liittyviä verkkoluentoja on myös mahdollista käyttää Kotoutuminen.fi -sivustolla. Kirjallista materiaalia ja tietoa löytyy verkon kautta sitä tarvitsevalle. Henkilökunnalta edellytetään aktiivista tiedon hakua. Kunnan henkilöstöllä on myös mahdollisuus osallistua eri toimijoiden järjestämiin koulutuksiin, kuten ELY, Kela, KEHA ja MIGRI. Koulutustarvetta voi esittää hallintokuntien esimiehelle.

8 Tulkkipalvelut

Kotoutumislain 5:§n mukaan viranomaisen on huolehdittava asian tulkitsemisesta ja kääntämisestä, jos maahanmuuttaja ei osaa kielilain (423/2003) mukaan viranomaisessa käytettävää suomen tai ruotsin kieltä tai hän ei vammaisuutensa tai sairautensa vuoksi voi tulla ymmärretyksi asiassa, joka on voinut tulla vireille viranomaisen aloitteesta. Viranomainen huolehtii mahdollisuuksien mukaan tulkitsemisesta ja kääntämisestä myös muussa maahanmuuttajien oikeuksia ja velvollisuuksia koskevassa asiassa. Asia voidaan tulkita tai kääntää sellaiselle kielelle, jota maahanmuuttajan voidaan todeta asian laatuun nähden riittävästi ymmärtävän.

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2010/20101386#L1P5>

Viranomaisen on hankittava ja kustannettava tulkki tai huolehdittava kustannuksellaan kääntämisestä asioissa, jotka voivat tulla vireille viranomaisen aloitteesta. Pakolaisten osalta tulkitsemiskustannukset korvataan valtion varoista ilman määräaikaa silloin, kun ne liittyvät henkilölle järjestettyihin sosiaali – ja terveydenhuollon palveluihin, kotoutumissuunnitelman laatimiseen, maahantulon alkuvaiheen kotoutumispalvelujen käyttöön, perehdyttämiseen kunnan palveluihin sekä koulun tai päivähoiton ja kodin väliseen yhteistyöhön.

Tulkkina tulee käyttää ammattitaitoista asioimistulkkia, ei asiakkaan aviopuolisoa, sukulaista tai tuttaviamia eikä koskaan lasta.

Suomen kieltä taitamattomalle järjestetään tarvittaessa lain edellyttämät tulkkauspalvelut, jotka mahdollistavat tasavertaisen asioimisen viranomaisen kanssa. Utsjoen kunta ostaa tulkkaus – ja käännöspalvelut palveluntuottajilta.

Lähteet ja linkit:

<https://tem.fi/maahanmuuttajien-kotouttaminen>

<https://intermin.fi/maahanmuutto/toimijat-ja-vastuut>

<https://tyomarkkinatori.fi/henkiloasiakkaat/kansainvalisyys/maahanmuuttajan-palvelut-ja-kotoutumissuunnitelma>

<https://www.ely-keskus.fi/maahanmuutto>

<https://kotoutuminen.fi/etusivu>

<https://www.infofinland.fi/fi>

<https://www.utsjoki.fi/>

<https://oikeus.fi/oikeusapu/fi/index/oikeusavustaja.html#>

<https://pelastustoimi.fi/lappi>

<https://poliisi.fi/tietoa-poliisista>

<https://www.doria.fi/handle/10024/186234>